

[Helle Degn]

ler og de videregående uddannelsesinstitutioner over til det, som kaldes for åben uddannelse eller rettere privat uddannelse.

Uddannelsesinstitutionerne skal nu udbyde deltidsuddannelser og enkeltfagskurser. Det kan for alvor betyde kvalitetsforringelse, sporadisk og tilfældig uddannelse. Måske – og kun måske – kan landets universiteter, handelshøjskoler, handels- og tekniske skoler få nogle af de penge hjem igen, som de skal spare. Det afgøres helt af markedskræfterne og de unges pengepung i det lokalområde, hvor uddannelsesinstitutionerne nu tilfældigvis ligger.

Tilfældigheder skal altså afgøre, hvilke uddannelser der fremover vil overleve i Danmark, og hvor i landet. Det er markedsøkonomi, når det er værst, og det rammer noget af det mest værdifulde i vort samfund: vort uddannelsessystem. Tilfældig uddannelsespolitik uden plan og uden sammenhæng er, hvad åben uddannelse medfører.

Uddannelsesinstitutionerne vil kun få 80 pct. af uddannelsesudgifterne ind på de uddannelser, som udbydes. De resterende 20 pct. skal falde som brugerbetaling. Det er, så vidt jeg kan se, det absolut mest vidtgående brugerbetalingsforslag i denne finanslov.

De øvrige brugerbetalingsforslag på lomme-regnere og fotokopier søger undervisningsministeren lusket ind ad bagdøren via en tekst-anmærkning. Det er beskæmmende og udtryk for noget lovsjuskeri og mangel på hjemmel til at opkræve pengene ad fordøren. Men brugerbetalingsforslaget ved den åbne uddannelse er det mest ødelæggende forslag for vort uddannelsessystem.

Har man ikke råd, får man ingen uddannelse, og har ingen råd i det lokalområde, hvor man bor, forsvinder uddannelser og lærere i meget stort tal. 1.000 lærerjob er på denne måde nu sat ud i en slags jobbørs, som også andre offentlige institutioner kender.

De store opgaver, som skal løses, har man opgivet og bliver på taburetterne. De unge kommer til at betale en meget høj pris for dette sorte forlig. Netop i disse år er uddannelses- og forskningsindsatsen det, Danmark har mest brug for, og det ved regeringen jo godt selv.

Regeringen ved også godt selv, at dette finanslovsforlig er et ideologisk forlig mere end et praktisk gennemførligt forlig. Alt sammen blot for at klæbe til taburetterne.

Socialdemokratiet vil igen og igen opfordre til at opgive blokpolitikken og satse på samarbejdet over midten om de store udfordringers løsning. Uddannelsesområdet burde indtage en central plads i det, der skabtes en bred politisk enighed om, og burde ikke være offer for traditionel og dårlig blokpolitik.

Arne Melchior (CD):

Jeg har først en bemærkning til hr. Breckmann, hvis tilstedeværelse her i Tinget jeg er meget glad ved. Jeg er altid glad ved at se ham her.

Men jeg synes nok, hr. Breckmann gør sig livet lovlig let. Han tror på mediernes fremstilling af, at hans stemme er afgørende for, at finansloven kommer igennem. Det er den ikke. Der er langt over 90 stemmer på den finanslov, vi drøfter i disse dage, og det ved hr. Breckmann udmærket.

Jeg kan da kun påskønne, at han også vil stemme for den, således som CD's 9 medlemmer af Tinget gør. Men i modsætning til hr. Breckmann tager vi os altså ikke livet så let, som han gør, nemlig ved at sige: Jeg stemmer for den, uanset hvad der står. Jeg forholder mig ikke til noget som helst enkelt punkt i den.

Et færøsk folketingsmedlem har visse særhensyn at kunne kræve iagttaget. Al ære det.

Men når mandatet med fuld ret tæller som alle andre mandater og stemmen som alle andre stemmer, kan man altså ikke slippe så let om ved det, at man nægter ethvert punkt sin stillingtagen, at man ikke fordyber sig i ét eneste af de ændringsforslag eller de punkter, der i øvrigt er.

Jeg mener ikke, man kan køre på frihjul på den måde. Det er slet ikke hr. Breckmanns stil, og jeg synes, at han meget nøje må overveje, om han virkelig kan komme så let om ved en dansk finanslov. Han har, ligesom vi andre har meddelt fra starten af at vi stemmer for den, meddelt: Jeg stemmer for den. For vi tør ikke vælte regeringen, og vi stemmer selvfølgelig for budgettet. Men at han så derefter melder pas og blander sig uden om ét og alt, ligegyldigt hvor vigtigt det måske måtte være for ham selv og hans vælgere, det synes jeg altså ikke kan passere uden påtale.

Jeg har så i øvrigt taget ordet for at sige nogle trafikpolitiske ting. Jeg vil gerne kvittere over for finansministeren for den aftale, vi traf i går